

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Wijziging Loodsenwet, Besluit en Regeling markttoezicht registerloodsen i.v.m. actualisatie markttoezicht

(Internetconsultatie van 6 september tot en met 6 oktober 2019)

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een wijziging voor van de Loodsenwet en van het Besluit en de Regeling markttoezicht registerloodsen. De voorgestelde wijzigingsregelgeving is een direct gevolg van de evaluatie van de Wet markttoezicht registerloodsen. Daaruit bleek dat de beleidsdoelen die ten grondslag lagen aan deze wet onvoldoende bereikt worden en dat het toezichtmodel niet optimaal functioneert. De wijzigingsregelgeving brengt hierin verbetering.

Doel van de wijziging

De wijzigingsregelgeving beoogt onder meer dat:

- een optimale verhouding tussen prijs en prestatie van de loodsdienstverlening wordt bereikt;
- de tarieven zich gelijkmatig ontwikkelen;
- het Loodswezen een prikkel ervaart om efficiency te realiseren;
- gebruikers profiteren van de behaalde efficiency voordelen;
- het toezichtmodel wordt geoptimaliseerd.

Daarnaast wordt de regelgeving geactualiseerd, bijvoorbeeld op het gebied van het tuchtrecht, en worden de artikelen over de tariefvaststellingsprocedure aan de bestaande praktijk aangepast.

De internetconsultatie

Er kon een reactie worden gegeven op de gehele wijzigingsregelgeving en de bijbehorende toelichtingen. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zal de opmerkingen zorgvuldig bekijken en trachten hiermee de regelgeving waar mogelijk te verbeteren.

De ingediende reacties

Er zijn in totaal 14 reacties ingediend, hiervan zijn er 11 openbaar. De reacties zijn afkomstig van:

- (Haven)bedrijven, waaronder: SBE, Sealane Coldstorage BV, Amasus Shipping BV, DHSS B.V., Wijnne & Barends Agency, North Sea Port Netherlands N.V.;
- Branche- en belangenorganisaties, te weten: Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR), Vereniging van Zeeuwse Cargadoors (VZC), International Maritime Pilots Association (IMPA), European Maritime Pilots Association (EMPA), Nederlandse Loodsencorporatie (NLC);
- Adviescollege toetsing Regeldruk.

1. Algemeen beeld van de ingediende reacties

- Het overgrote deel van de reacties van (haven)bedrijven is gericht op het afschaffen van de correctiefactor op het S-tarief in het havengebied Delfzijl-Eemshaven;
- De overige indieners hebben inhoudelijke reacties gegeven op een groot aantal verschillende onderwerpen.

Hieronder volgt een beknopte weergave van de meest toonaangevende reacties. De ingediende reacties worden per onderdeel van het wetsvoorstel behandeld.

2. Ingediende reacties per thema

A. Wijziging Loodsenwet

Tarieven

- **Correctiefactor op het S tarief**

Onder meer SBE, Sealane Coldstorage BV, Amasus Shipping BV, DHSS B.V., Wijnne & Barends Agency

Bovenstaande partijen pleiten voor het afschaffen van de correctiefactor op het S-tarief van 30% in het havengebied Delfzijl-Eemshaven daar de inhoudelijke basis voor de correctiefactor naar hun mening is vervallen.

- **Integraal uurtarief**

KVNR, mede namens de Vereniging van Rotterdamse Cargadoors, de Port of Rotterdam, de Port of Amsterdam, ORAM en de VNNS/Northsea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Ten aanzien van een integraal uurtarief geven deze partijen aan dat het een duidelijker beeld geeft en inderdaad zou moeten zorgen voor het stoppen van een stijging van het uurtarief als gevolg van dienstverlening aan grotere schepen.

Nederlandse Loodsencorporatie

NLc geeft aan dat de introductie van integrale uurtarieven naar verwachting een prikkel zal geven binnen het systeem. Ook wordt benoemd dat de verantwoordelijkheid van het Loodswezen overeind blijft om te kunnen leveren, ook bij een wisselende vraag naar loodsdiensten, voor zover mogelijk binnen de met de sector overeengekomen normtijden en kwaliteitscriteria.

- **Loodsgeldtarieven**

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Het wordt als positief ervaren dat gebruikers van loodsdiensten bij de jaarlijkse procedure voor de totstandkoming van de loodsgeldtarieven veel eerder inzicht krijgen in wat er met hun zienswijzen

is gedaan. Het gelijktijdig sturen van de documenten door het Loodswezen aan de Autoriteit Consument en Markt alsmede aan de partijen die een zienswijze hebben ingediend, wordt als een uitstekende stap voorwaarts gezien. Ook het feit dat afwijken van de zienswijzen onderbouwd moet worden, is positief ontvangen.

Kwaliteit

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Als positief wordt opgemerkt dat het artikel dat ingaat op de dialoog tussen het Loodswezen en de sector over kwaliteit (Loodsenwet, artikel 27j, vierde lid) voldoet aan de behoefte aan gebruikerszijde om op nationaal niveau in een open setting over de kwaliteit te spreken.

Nederlandse Loodsencorporatie

Voorgesteld wordt om artikel 27j, vierde lid, te vervangen door een verplichting voor de algemene raad om eens per 2 jaar een onderzoek uit te voeren onder bij ministeriële regeling aan te wijzen openbare lichamen, betrokken bij het bestuur van een of meer zeehavens, bestuursorganen belast met het nautisch beheer van een of meer zeehavens en representatieve organisaties van ondernemers in het scheepvaart- en havenbedrijf naar de te hanteren indicatoren van het voorgenomen kwaliteitsniveau zoals bedoeld in artikel 27c, zesde lid, onder a.

Tuchtrecht

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Men vraagt zich af of de kosten als gevolg van tuchtrechtspraak geheel buiten het costplus model vallen daar dit geen door te berekenen kosten aan de sector zijn. Uit de memorie van toelichting bij de wijziging van de Loodsenwet wordt opgemaakt dat de kosten in eerste aanleg voor rekening van het Loodswezen komen en de vraag is of dit ook geldt voor verdere procedures bij CBb.

Nederlandse Loodsencorporatie

Art 34: In het vierde lid wordt een termijn van drie jaar gehanteerd voor het indienen van een klacht bij het tuchtcollege. NLc vindt dit een relatief lange termijn voor het loodsentuchtrecht. De suggestie is om de termijn te beperken tot maximaal twee jaar.

Art 38: Voor de uitvoering van de taken van het tuchtcollege worden redelijkerwijze kosten gemaakt. Deze kosten moeten gedragen worden door de corporatie. NLc geeft aan dat hiervoor een nog een wettelijke basis moet worden gecreëerd.

Art 40: In het derde lid vloeien de geldsommen naar de Staat. NLc vindt dit gezien de systematiek onlogisch. Het ligt volgens haar voor de hand om proceskostenveroordeling te laten toekomen aan de Nederlandse loodsencorporatie.

Mogelijk maken van experimenten

Nederlandse Loodsencorporatie

Aangegeven wordt dat het wenselijk is om mogelijk te maken dat registerloodsen in de praktijk in staat worden gesteld aan experimenten op het gebied van de scheepvaart te kunnen deelnemen. NLc stelt voor om het experimentele karakter van de mogelijke aanleidingen om af te wijken van het huidige principe van artikel 2 te onderkennen, door artikel 2 niet te wijzigen maar het aan te vullen met een passende experimenteerbepaling. Met een zelfstandig experimenteerartikel blijft de huidige taakuitoefening (aan boord, tenzij) en de daarbij behorende randvoorwaarden bestaan en wordt ook een mogelijkheid gecreëerd om af te wijken van de gebruikelijke functievervulling.

European Maritime Pilots Association

EMPA is van mening dat er ruimte moet zijn voor experimenten, maar geeft aan tegen de voorgestelde amendering te zijn van artikel 2. Geadviseerd wordt in plaats hiervan een separate wettelijke basis voor experimenten te creëren.

International Maritime Pilots Association

IMPA waarschuwt voor de mogelijkheid dat het wijzigen van bestaande goed werkende systemen risico's met zich mee kan brengen, en tevens wordt erop gewezen dat de IMO van de lidstaten verwacht dat de veiligheid wordt gewaarborgd. Men vraagt zich af of er risico-analyses hebben plaatsgevonden in relatie tot wijzigingen in het systeem.

B. Besluit Markttoezicht Registerloodsen

Definitie van "diepgang"

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Door bovengenoemde partijen wordt in artikel 1 van het Besluit ingegaan op een voorgestelde toevoeging met betrekking tot de definitie van "diepgang". Deze verduidelijking van de definitie kan helpen, mits deze niet doorwerkt naar de tarieven die voor een schip gelden. Ook zou deze verduidelijking geen impact moeten hebben op een schip een zogeheten registerschip is.

Vaststellen tarieven

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

De termijn van 20 weken die de ACM voor het vaststellen van het tarief rekent wordt als zeer ruim gezien.

North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Partijen geven aan dat het tot en met het tariefvoorstel in 2019 gebruikelijk zou zijn de fluctuatie van de brandstofprijzen af te dekken door termijncontracten en dat er geen voorbehoud werd gemaakt voor het bijstellen van het tarief in oktober als gevolg van gewijzigde brandstofprijzen. De sector geeft aan dat de memorie van toelichting nu een mogelijkheid biedt waarvan ze al eerder heeft aangegeven dat deze onwenselijk is.

North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Partijen wijzen erop dat een mogelijk neveneffect van het werken met 2 berekeningsmethoden een ongewenste prikkel tot het verschuiven van kosten zou kunnen zijn.

KVNR

Na het tariefvoorstel dat het Loodswezen in het voorjaar opstelt volgt in het najaar een bijstelling op basis van accuratere gegevens over de verwachte economische ontwikkelingen en de impact op scheepsreizen. Mocht het zo zijn dat er enkele jaren achtereen een plus is, dan zou er volgens KVNR gesproken moeten worden over een correctie.

C. Regeling Markttoezicht Registerloodsen

Efficiencykorting

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Het heeft de voorkeur van deze partijen om een combinatie te creëren van een vaste korting en een inspanningsverplichting voor het Loodswezen om aan te geven welke efficiëncyslag er gemaakt wordt ook wanneer de reizen afnemen.

Opgebouwde reserves

KVNR/North Sea Port Netherlands N.V./Vereniging van Zeeuwse Cargadoors

Om inzicht te krijgen in eventuele opgebouwde reserves bij het Loodswezen, zouden deze partijen daar ook graag de benodigde financiële gegevens voor ontvangen.

D. Algemeen

Bevoegdheden minister

Nederlandse Loodsencorporatie

NLC is van mening dat artikelen 27ja en 27k van het wetsontwerp zich strekken over een breder terrein uitstrekken dan voor de verwerking van de evaluatie van de Wet markttoezicht registerloodsen noodzakelijk is. Volgens de NLC gaat het in alle gevallen om nieuwe bevoegdheden van de minister in relatie tot onderwerpen waarvoor de corporatie verantwoordelijkheid is. Dit wordt gezien als een onwenselijke uitbreiding van de ministeriële verantwoordelijkheid over onderwerpen die tot de taken van de corporatie behoren.

Informatieverplichtingen aan de minister

Nederlandse Loodsencorporatie

Het wetsvoorstel introduceert een drietal nieuwe informatieverplichtingen aan de minister: Een algemene informatieverplichting: Informatie t.b.v. een visitatiecommissie: jaarlijkse verantwoording gerealiseerd kwaliteitsniveau. NLC geeft aan dat dit op gespannen voet staat met de taaktoedeling van deze onderwerpen aan de corporatie en dat dit een stapeling oplevert met de bestaande toezichtsinstrumenten.

Taakverwaarlozingsregeling

Nederlandse Loodsencorporatie

NLC ziet de noodzaak voor een intensivering en uitbreiding van de toezichtsbevoegdheden van de minister niet. Een voorstel voor een taakverwaarlozingsregeling in de Loodsenwet schept een onduidelijke en onnodige stapeling met deze toezichtsbevoegdheid van artikel 46 en artikel 59 van de Loodsenwet, terwijl het limitatieve en specifieke karakter van dat artikel, in het licht van de door artikel 134 Grondwet vereiste afstand, wordt doorbroken.

Visitatie

Nederlandse Loodsencorporatie

NLC geeft aan dat het instellen van een visitatiecommissie ingrijpend is, omdat dit niet voldoet aan de waarborgen die zelfs het normenkader daaraan stelt bij visitatiecommissies voor zbo's (extern, onafhankelijk, gecertificeerd en gericht op de governance). Geadviseerd wordt daarom om af te zien van een wettelijke regeling van een visitatiecommissie en om concreter te zijn over wat de achterliggende reden voor het voorstel is.

D. Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR)

Het college adviseert:

- Gebruikers alsnog te betrekken bij de uitwerking van de voorgenomen wijzigingen en in de definitieve versie van de regelgeving te vermelden op welke wijze opvolging is gegeven aan aandachtspunten uit de sector.
- In de toelichting bij het voorstel te verduidelijken op welke wijze in de toekomst invulling gegeven kan worden aan het nieuwe artikel 2, lid 7, en daarmee op welke wijze concreet invulling kan worden gegeven aan de realisatie van pilots en experimenten in de praktijk.
- De publicatie- en inwerkingtredingsdatum van de voorstellen zo te bepalen dat voldoende ruimte en voorbereidingstijd wordt geboden aan de partijen die de wijzigende verplichtingen moeten naleven.
- De analyse van de regeldrukeffecten van het voorstel compleet te maken, conform de Rijksbrede methodiek, en daarbij opvolging te geven aan de voorgenoemde aandachtspunten.